

MILJØVERNDEPARTEMENTET

Vårløsning i vannforvaltningen

Statssekretær Heidi Sørensen

Nasjonal vannmiljøkonferanse
Oslo 16.03.2011

Foto: T.S.Pedersen

Takk for invitasjonen til å åpne den tredje vannmiljøkonferansen!

350 deltagere var det på fjorårets konferanse og Direktoratet for naturforvaltning opplyser at tallet er enda høyere i år: 425.

Dette sier meg noe jeg allerede vet: Vann engasjerer, og de fleste av oss har en eller annen bekk, et tjern eller en fjord for den del, som vi følger med på og ønsker å ta vare på.

På dette bildet ser dere deltaet til Tanaelva i Finnmark, som er et av de få store, intakte elvedeltaene vi har igjen i Norge.

Norsk vassdragsnatur - vår regnskog

Svært mye naturmangfold er knyttet til vann og vassdrag i Norge. I tillegg utgjør mange av vassdragene store landskapsverdier, ja noen i kategorien spektakulære.

Det bratte landskapet, med fjorder og store høydeforskjeller, dype innsjøer og trange daler som ble meislet ut i siste istid, gjør vassdragsnaturen rik og variert og sørger også for at 95 % av strømforsyningen kommer fra vannkraft.

Kysten vår har kvaliteter som gjør den attraktiv både for fisk og folk og representerer en nasjonal økonomisk ressurs for turisme og reiseliv. Samtidig er det mange steder nærmest ideelle forhold for oppdrett.

I lavlandet, hvor gammel havbunn nå utgjør de flate bygdene på Østlandet og Trøndelag, ligger ting til rette for omfattende landbruk som utnytter vannet fra elver og sjøer til vanning og som resipient.

Prinsippet om samlet belastning

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for

[Bildet viser lakseelva Surna i Surnadal].

Naturmangfoldlovens prinsippet om samlet belastning er en utfordring: "En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for".

Vi har tre hovedtyper av påvirkninger: forurensninger, fysiske inngrep og biologiske påvirkninger.

Med en helhetlig vannforvaltning må vi **se alle truslene under ett**, f.eks. [klikk] kloakk og miljøgifter, [klikk] vannkraft og [klikk] oppdrettsanlegg. Andre forhold som kan påvirke et vassdrag er overgjødsling, forsuring, bekker i rør og fremmede organismer.

Vannforvaltningsplanene skal beskrives påvirkninger, utviklingstrender, risiko, behov for overvåking og muligheter for forbedring i alle vannforekomster. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for folk flest. Dette vil i større grad enn tidligere gjøre det mulig å trekke fornuftige og riktige konklusjoner med hensyn på samlet belastning.

Forvaltningsplanen etter vannforskriften for perioden 2016-2021 skal sendes på høring i 2014. Den vil være utslagsgivende for om vi klarer å gjøre de riktige vurderingene av samlet belastning for økosystemene knyttet til vassdragene våre.

Tiltak for å ta vare på og forbedre vannforekomstene

Tiltak for å bedre vannforekomstene kan være bl.a. følgende :

- [Klikk] Minstevannsføring i vannkraftreguleringer.
- [klikk] Dreining fra høstpløying til vårpløying og
- [klikk] opprettholde og etablere kantvegetasjon langs vassdrag for å forebygge avrenning fra landbruket.
- [klikk] Kloakkrensaneanlegg.

Vannforvaltningsplanene godkjent i 2010

11 planer godkjent i 2010
for 20% av vannområdene

Avklarte prinsippsspørsmål:
-alle påvirkninger skal med
-om miljømål for regulerte
vassdrag og framtidige
minstevannføringer

5

Foto: T.S.Pedersen

[Klikk] I 2009 ble forvaltningsplanene for 20 % av vannområdene vedtatt i fylkestingene og godkjent ved kongelig resolusjon i 2010. Noen prinsippsspørsmål ble avklart ved kongelig resolusjon:

[klikk]- Alle vesentlige påvirkninger skal med, også de biologiske. Vanddirektivet handler også om å sikre livskraftige laksebestander (primært uten lus). Det betyr bl.a. at rømt oppdrettslaks og lakselus kan tas med i karakteriseringen når disse utgjør en fare for at miljømål ikke nås. Fiskerimyndighetene skal utrede forslag til tiltak.

- Miljømål i regulerte vassdragsstrekninger i den 6-årige planperioden skal settes basert på eksisterende vilkår i reguleringskonsesjonen. Endring av konsesjonsvilkår fastsettes med bindende virkning ved vilkårsrevisjon.

- I forvaltningsplanene kan det foreslås en framtidig miljøtilstand som kan innebære endret minstevannføring i regulerte vassdrag.

En rekke organisasjoner har klaget inn Norges anvendelse av vanddirektivet til EFTAs overvåkingsorgan ESA. De mener fastsettelsen av miljømål for vannkraft ikke følger vanddirektivet.

2011 – Året det skjer mye

2011 er et år det kommer til å skje mye:

- Iverksette vedtatte planer.
- Planprogram er på høring denne våren og vesentlige spørsmål knyttet til vannmiljø skal forberedes for å sendes på høring fra nyttår
- Karakteriseringen og risikovurderingen, som er en "helsesjekk av vassdragene", utgjør kunnskapsgrunnlaget for det videre arbeidet som skal gjennomføres (veileder på plass nå).
- Dessuten skal det jobbes med å etablere en god overvåking av vannmiljøet.

Arbeidet med vannforvaltningsplanene forutsetter involvering. Vi ønsker å få med hele belastningsbildet inn i risikovurderingen.

En mulighet for folk til å bidra i år, er ved å delta i høringene av planprogram og vesentlige utfordringer. Karakteriseringen er også et område hvor lokalbefolkningen kan gi et utfyllende bilde av situasjonen i vassdragene og langs kysten.

Haldenvassdraget

Avrenning fra landbruket er en typisk utfordring på Østlandet.

I Haldenvassdraget er følgende fire kommuner berørt; Aurskog-Høland i Oslo og Akershus samt Marker, Aremark og Halden i Østfold.

I Haldenvassdraget er den klassiske oppstrøms- og nedstrømsproblematikken illustrert ved situasjonen i Rødnessjøen.

Rødnessjøen er utsatt for omfattende eutrofiering på grunn av stor belastning av næringsstoffer. Dette til tross for at det er gjort svært mye på landbrukssiden de siste tyve årene.

Miljømålet er "god økologisk tilstand" eller bedre i løpet av 2015, og tiltak må senest iverksettes ved årsskiftet 2012/13.

Tiltaksanalysen her er entydig. Hovedbidragsyterne er landbruket og kloakk. Hovedvekten er på landbruket, representert ved avrenning, på grunn av høstpløyinga til kornbøndene oppstrøms i Aurskog-Høland.

Refser Akershus

Lauvås: Tar ikke nok ansvar for å få et rent vassdrag

Ordføreren i Marker, Stein Erik Lauvås, er ikke nådig i sin kritikk av Akershus-bøndene. Torsdag er han innkalt til møte i Oslo.

MARKER: Innkalt på teppe?

– Nei, jeg vil vel ikke si det slik, men jeg fikk en klar beskjed og jeg ga klar beskjed tilbake om at jeg vil komme. På møtet kommer representanter fra Fylkesmannen, Klima- og forurensningsdirektoratet og bøndenes organisasjoner, forteller Lauvås.

14 tonn fosfor

Allerede tidlig på 80-tallet ble det slått fast at noe må gjøres for å redde Haldenvassdraget for rekreasjon, som drikkevannkilde og for å bevare det biologiske mangfoldet. Det ble også den gangen slått fast at det største problemet, forurensningen, kommer fra Aurskog og Høland. Etter det har det kommet kilovis med dokumentasjon på vannkvaliteten og på tiltak.

– 18 tonn fosfor renner ut i vassdraget og 14 av de kommer

fra Aurskog Høland, sier Lauvås som er frustrert over at det ikke gjøres mer i nord.

– Vi kan nok fortsatt bli bedre her i Østfold også, men min påstand er at bøndene i vårt fylke har gjort mye mer enn i nabo fylket. Nå må bøndene i Akershus gjøre det samme. Jeg forstår at det kan bli avlingstap, og argumentet om at bøndene har innrettet seg etter det systemet som myndighetene har lagt opp til forstår jeg. Så jeg finner det rimelig at bøndene får kompensasjon for inntektstap når de driver mer miljøvennlig. Beslutningsmyndighetene må sørge for et annet tempo i miljøarbeidet, sier Lauvås.

Satser millioner

Marker vil de nærmeste årene satse millioner av kroner i nytt ledningsnett for kloakk, og kommunen har også pålagt folk i sprett bebyggelse å installere godkjente renseanlegg, en kostnad på mellom 70- og 100.000 kroner per husstand.

– Og så får vi årlig 14 tonn fosfor i fanget fra naboen. Nok er nok, sier Lauvås som stiller spørsmål om Marker er villig til å være

FAKTA

Miljøprosjektet i Haldenvassdraget

■ Miljøprosjektet i Haldenvassdraget ble etablert i 2004 med mål om å redusere flest mulig av forurensningskilder innen 2015. Men allerede i begynnelsen av 80-tallet ble det fastslått at noe må gjøres og at den største forurenseren er Aurskog og Høland.

■ EUs rammedirektiv for vann har som hovedformål å sørge for at landene beskytter og om nødvendig, forbedrer miljøstatus i all ferskvann, brakkvann, kystnært vann og grunnvann.

■ Alle fire kommunene ved vassdraget vedtok like forskrifter høsten 2006.

REFSER: Stein Erik Lauvås refser Akershus-bøndene som han mener ikke gjør nok for å redde vassdraget.

GERD INGER ERICSON

gerd-inger.ericson@smaalenene.no
69816115

“Ordføreren i Marker, Stein Erik Lauvås er ikke nådig i sin kritikk” står det i Smaalenene.no 4 januar i år.

Kommunene har gjort sine vedtak med lokal forskrift og gjennomføringsplan for spredd avløp. Alle boliger skal ha tilfredsstillende renseløsninger innen utgangen av 2015. Kommunene har videre gjort svært mye med kommunale rensesanlegg, med bygging av nye og oppgradering av gamle rensesanlegg, spesielt i de øvre delene av vassdraget.

I høst mente Marker-ordføreren at nok var nok. Hvorfor skal hans innbyggere betale for septiktanker og kloakkrør hvis hovedbidragsyteren til eutrofieringen, slik folk i Marker ser det, slipper unna?

Mulige tiltak mot avrenning

Vårpløying kan være et viktig tiltak for å hindre avrenning til Haldenvassdraget

9

Tiltaksanalysen for Haldenvassdraget peker på **pløying om våren i stedet for høsten** som det tiltaket som vil føre til måloppnåelse i vassdraget. Vannområdeutvalget mener derfor at Fylkesmannen i Oslo og Akershus bør innføre redusert pløying om høsten i Aurskog-Høland.

Vannområdet Haldenvassdraget mener at Vannregionmyndigheten for Glomma har ansvar for å ta situasjonen i Haldenvassdraget opp med ansvarlige sektormyndigheter. De bør vise til hva som er lagt inn i handlingsprogrammet og dokumentere hvordan de tiltakene de har spilt inn vil innfri målene i forvaltningsplanen.

Fylkesmannen i Oslo og Statens landbruksforvaltning er i gang med en konsekvensutredning om hva en endring i pløying vil innebære, både økonomisk og ikke minst i forhold til matproduksjon og nasjonale målsetninger på dette området.

Vi er ikke i mål med gjennomføring av tiltak i Haldenvassdraget, men prosessen her sier meg at ting fungerer. Ansvar blir synliggjort og konsekvensene av tiltakene for å oppnå miljømålene blir synliggjort.

Vilkårsrevisjoner

[Bildet er fra Aursjøen]

Jeg har store forventninger til vilkårsrevisjoner som virkemiddel. De representerer et potensial for betydelige miljøforbedringer og en mulighet til å rydde opp i gamle synder.

Det er viktig at de av dere som er involverte i planarbeidet foreslår miljøtiltak som kan gjennomføres innenfor gjeldende konsesjon. Det er imidlertid også viktig å se om vi i framtiden kan ta vare på miljøet ved for eksempel økt vannslipp i forbindelse med vilkårsrevisjonen. Miljøtilstanden vi ønsker å oppnå må også beskrives.

Norges vassdrags- og energidirektorat og har gjort et godt arbeid med utkast til retningslinjer for disse kommende vilkårsrevisjonene. Nå skal vi ha en siste runde om dette mellom Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet.

Vilkårsrevisjonene – åpner for nye og bedre avveininger mellom kraft og miljø

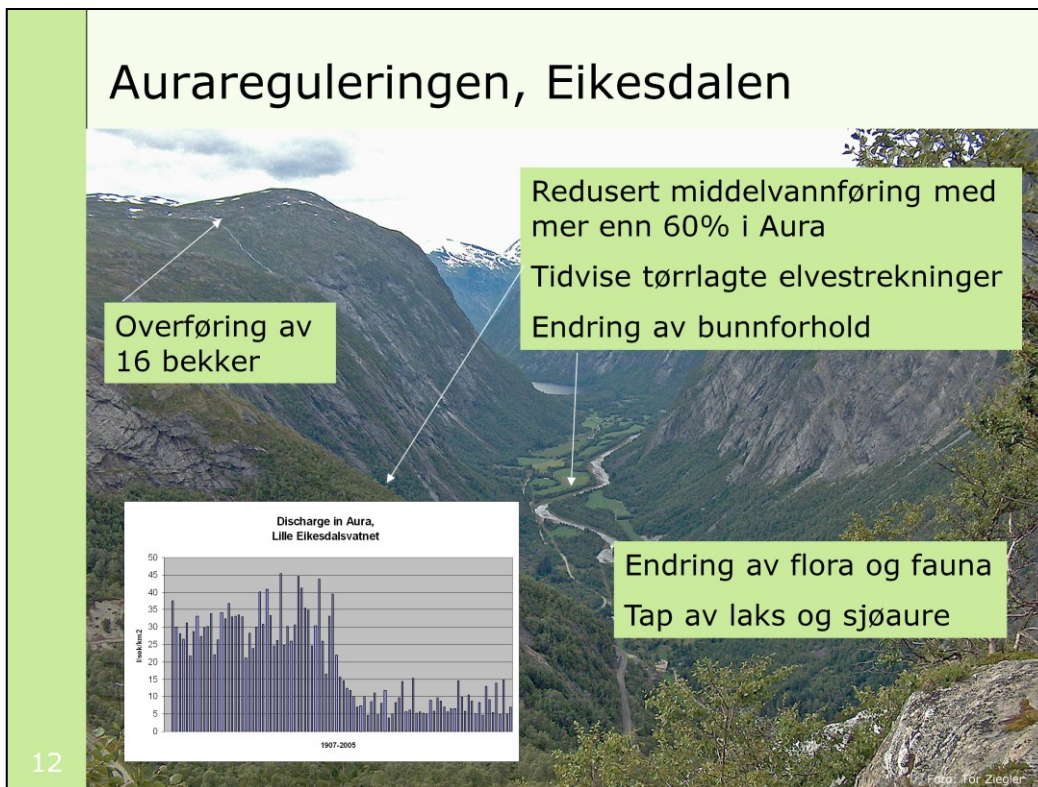
Vi ser altså at det kan bli nødvendig å **forbedre miljøkonsekvensene av tidligere inngrep**. Et tiltak kan være å endre manøvreringsreglementer, gjennom slipp av minstevannføring, slik at disse blir mer tilpasset økologiske behov i vassdragene våre. Også andre avbøtende tiltak for regulantenes regning, kan være nødvendig.

Avveiningene mellom mer vann i elvene i bytte mot tap av produksjon av elektrisk kraft, vil imidlertid være vanskelig. Slik jeg ser det, har vi ikke noe valg. Det er vårt ansvar å ordne opp i gamle synder når vi har mulighet. Revisjonene er en slik mulighet. Samtidig er det slik at ikke alle kan få alt. Det må prioriteres.

Miljøverndepartementet mener de reviderbare konsesjonene bør gjennomgås for å kunne prioritere de gode prosjektene. De må gjennomgås med tanke på vannpåslipp og miljøgevinst, slik at vi oppnår mest mulig miljø og minst mulig energitap.

Erfaringene fra første runde med forvaltningsplaner, viser at de vannområdene som er godt organiserte, gjerne med en prosjektleder, også får til gode tiltaksanalyser og bidrar til helhetstenkningen i vannregionen. Eksempler på dette er Haldenvassdraget og Auravassdraget.

Aurareguleringen, Eikesdalen

Aurareguleringen i Eikesdalen er en av de store, tøffe reguleringene fra femtitallet, da miljøforhold ikke lå langt fram i bevisstheten hos myndighetene.

Strømproduksjon til industrien på Sunndalsøra var formålet. Dette anlegget alene produserer 1,5 % av Norges strømproduksjon (ca 1,7 TWh). Reguleringen omfatter overføring av 16 bekker [klikk].

[Klikk x2] Som denne figuren viser, ble 2/3 av vannføringen i elva ledet bort, og minstevannspåslipp var det ikke snakk om da konsesjonen ble gitt. Ytterligere vann ble ledet bort fra vassdraget ved Mardølautbyggingen i syttiåra.

[Klikk] Reduksjonen av laksestammen i Eiravassdraget, særlig i Aura (oppstrøms Eikesdalsvatnet), blir regnet som den største økologiske endringen som følge av reguleringen.

Aurareguleringen berører de tre kommunene Nesset og Sunndal i Møre Romsdal og Lesja i Oppland. Disse har sammen utarbeidet et revisjonskrav og bidratt til tiltaksanalysen og forvaltningsplanen.

Minstevannsføring

Vannforvaltningsplaner
og vilkårsrevisjon

13

Foto: Arne J. Jensen, NINA

Ingen skal si at det ikke er liv i elvestrengen til Aura, men det er ikke denne saueflokken Eikesdølene vil se her. De vil se livskraftig, selvreproduserende laks i elva. Prislappen for det er imidlertid høy: ca 120 GWh i produksjonsreduksjon ved minstevannføring, eller 20 GWh hvis man gjenvinner krafttapet ved vannpåslipp via et nytt mindre, kraftverk i dalen til kr 750 millioner kroner. Det blir spennende å se hva revisjonsbeslutningen blir.

Jeg kan skjønne de som mener at vannforvaltningsplanene kunne vært mer konkrete for vannkraftreguleringer. Det er imidlertid ikke bare forvaltningsplanene som er viktige, men også den lokale tiltaksanalysen fra vannområdet.

Hør hva det står i utkastet til retningslinjer for vilkårsrevisjon:

” De viktigste oppgavene vannforskriften utløser med betydning for vilkårsrevisjoner, vil knytte seg til arbeidet med lokale tiltaksanalyser og regionale forvaltningsplaner med tiltaksprogrammer. Miljømål, anbefalt fremtidig miljøtilstand og foreslåtte tiltak vil inngå som viktige elementer i revisjonsprosessen.”

Krypsiv

14

Foto: Jon Lasse Bratli

Vi har brukt millioner av kroner på å kalke elvene på Sørlandet, med det resultat at vi fikk tilbake laksen. Da er det ganske tragisk å se at gytegrunnene nå gror igjen med krypsiv, og at det ikke er mulig å komme ut for å bade engang.

I følge vannforvaltningsplanen for elva Otra på Sørlandet, er krypsiv den største utfordringen i vassdraget. Miljømålet er fjerning av mest mulig av den uønskede vegetasjonen. Det er anslått at nesten 11000 dekar er dekket med tettvekst krypsiv. Dette tilsvarer 1500 fotballbaner!

I 2009 var jeg på båttur på Otra. [klikk] Grunnen til at vi ler på bildet er ikke krypsivet. Det komiske var at båtmotoren hadde satt seg helt fast i krypsivet, og ordføreren og fylkesordføreren måtte ro oss ut av elendigheten.

I 2011 har vi bevilget 3 millioner kroner til bekjemping av krypsiv på Sørlandet.

Tiltak mot krypsiv

12 | NYHETER

TORSDAG 3. MARS 2011 Fædrelandsvennen

Dreper krypsiv i Otra

➤ Fjerner 5-600 tonn fra vassdraget ➤ Skal gjøre det mulig å bade og fiske

Flere steder langs Otra ligger det nå tre meter høye vegger av pakkis. Det er resultatet av et tørrleggings- og innfrysingsprosjekt for å fjerne krypsivet.

BYGLAND
LANGEID

Langs Otra mellom Brokke kraftstasjon i Valle og Foskrøfossen i Bygland ligger det nå flere steder tre meter høye «vegger» av pakkis. Det er resultatet av et tørrleggings- og innfrysingsprosjekt for å fjerne krypsivet fra vassdraget.

– Vi har beregnet at vi kan fjerne 5-600 tonn krypsiv ved å stoppe vannet fra Brokke kraftstasjon til Otra, fryse inn isvet og så sette på vann igjen. Dette ser lovende ut, sier forskningsbiolog Tom Arild Homme der han smader tykke islak som har smelt seg opp i tre meters høyde langs vassdraget av Otra på Langeid i Bygland. De svære is-

ISTID PÅ LANGEID: Forskningsbiolog Tom Arild Homme er svært fornøyd med det han ser av resultater etter innfrysingen av krypsiv i Otra for snart 14 dager siden. Ved Langeid i Bygland har det dannet seg tre meter høye isgarder etter nedleggningen av Otra med påfølgende isgang i vassdraget. Foto: Siss Isakset

flakene og isgangen for øvrig som ble kunstig overkatt for snart 14 dager siden, har revet opp tonnevis med krypsiv og ført det ut i elva.

MANGE METODER. Det har vært

prøvd mange metoder for å fjerne krypsiv fra Otra og andre vassdrag på Sørlandet. Den tykke ansamlingen av den opp til fire meter lange vannplanten gjør det mange steder umulig å fiske og bade. Det er blitt klippet

med amfibiefarøy, gravd med maskiner og spylt. Alt med brukbart resultat, men bare på mindre areal.

Forskere har sett seg om etter metoder å få fjernet større areal med krypsiv på en gang. I 1999 hadde man et vellykket resultat

etter innfrysingen har skadet fiskebestanden.

Av budsjettet på 730.000 kroner, er 400.000 kroner avsatt til opprensingsråtak.

Telet: John Bjørkeli
john.bjorkeli@fvn.no – 90 06 47 70

Kilde: Fædrelandsvennen 3.03.11

15

Det foregår et kontinuerlig arbeid med fjerning av krypsivet, og med utvikling av bedre og mer effektive metoder. Sist sommer fikk vi positiv melding fra kommunene Iveland og Evje og Hornnes om at arbeidet med mekanisk fjerning av krypsiv i Otra hadde gitt gode resultater.

Et tiltak nå i vinter har vært å fryse krypsivet i Otra, et forsøk som så langt har vist seg vellykket. Dette er et samarbeidsprosjekt med blant annet følgende parter; regulant, kommunene, grunneierne, Norges vassdrags- og energidirektorat, Fylkesmannen i Vest Agder og Statnett.

Først holdt Brokke kraftverk tilbake vann for å få isen til å legge seg i Otra og fryse inn krypsivet. Etter en uke, slapp kraftverket ut vann og fikk en skikkelig isgang. Isen dro med seg krypsivet. Endelig resultat av tiltaket, vil man først se til høsten når man studerer flybilder av det aktuelle området, men det ser lovende ut så langt.

Vannovervåking

Økt satsing på overvåking er nødvendig for å lykkes med en kunnskapsbasert forvaltning. Også her er sektoransvaret en nøkkel for å komme i mål.

Overvåkingsprogrammet skal være på plass ved utgangen av 2012.

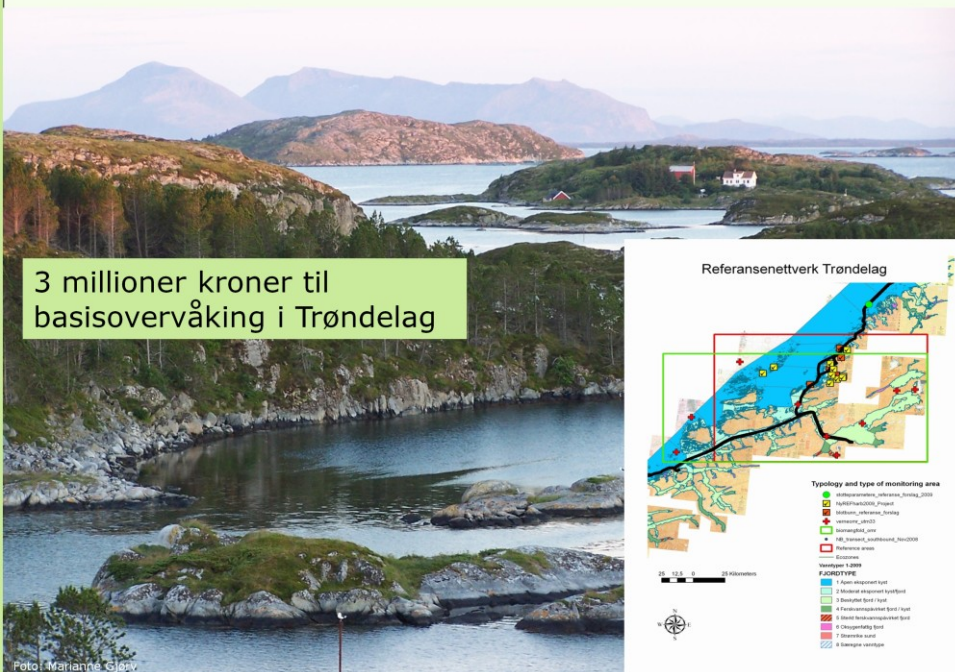
På årets budsjett øker vi derfor bevilgningene til vannovervåking med 5 millioner kroner til 11 millioner. Dette er fordelt halvt om halvt til fylkesmennenes arbeid med problemkartlegging og til basisovervåking.

Satsing på Trøndelagskysten

3 millioner kroner til basisovervåking i Trøndelag

17

Foto: Marianne Sjølv

Basisovervåking gir oss informasjon om naturtilstanden i et område og langsiktige endringer, enten naturlige eller menneskeskapte. Trøndelagskysten er et av områdene i landet med dårligst dekning i basisovervåking av vannforekomster.

[klikk] Vi velger å sette inn støtet i et begrenset område i stedet for å smøre ressursene tynt utover, og går i år inn med 3 millioner kroner for å etablere ny basisovervåking i Trøndelag. Det skal finansiere et fullverdig nettverk for basisovervåking.

[klikk] Denne figuren viser området for basisovervåkingen i Trøndelag.

Den naturlige variasjonen i dette kystområdet er stor og påvirkningsbildet er sammensatt. Overvåkingen vil gi oss viktige og nyttige data i første plansyklus.

Klorutslipp tok alt liv i Akerselva

En natts
utslipp av
6000 liter
klor tok alt liv
i Akerselva

18

Fotos: Marianne Gjerv

De senere årene har industribedrifters forurensning til vassdrag heldigvis blitt betydelig redusert, men uhell skjer dessverre fremdeles. På dette bildet ser vi miljø- og utviklingsminister Erik Solheim besøke Oset vannrenseanlegg i Oslo, etter at det ved et uhell 2. mars slapp ut 6000 liter klor øverst i Akerselva.

Undersøkelser gjennomført av Norsk institutt for vannforskning, slår fast at så og si alt liv i elva er utradert. I følge Direktoratet for naturforvaltning, kan det ta åtte år før laksen er tilbake på samme nivå som før utslippet. Forholdet er politianmeldt av Norges naturvernforbund, og etterforskningen er allerede i gang.

Miljøvernmyndighetene har ansvar for forurensningsfare fra vannverk gjennom Klima- og forurensningsdirektoratet. Ulykken viser at systemet for å hindre slike utslipp ikke har vært godt nok. Klima- og forurensningsdirektoratet har nylig sendt oss et forslag til regulering av tankanlegg, som vil sørge for bedre sikring av slike anlegg. Dette forslaget vil bli sendt på høring om kort tid

Klorutslippet er veldig trist, både for vannmiljøet i Akerselva og for friluftslivet i hovedstaden. Vi jobber i hele landet med å beholde og restaurere vannmiljøet, og i Akerselva har vi allerede jobbet i mange år med å få til en levende elv. Slike hendelser som dette setter et slikt viktig arbeid langt tilbake.

En læreprosess for å nå miljømål

Erfaringer fra første gjennomføringsfase ut 2015, vil gi bedre planer som skal gjennomføres fra 2016

19

Foto: Marianne Gjorv

Det er viktig å sette i verk vedtatte forvaltningsplaner for å oppnå miljømål. Alle sektorer som påvirker vann må imidlertid også se på første plansyklus som en verdifull lærings- og utprøvningsfase. Det er en fase for utprøving av tiltak, effekter, nytte og kostnader, og det kan være behov for justeringer og videreutvikling av planer. Bruker vi arbeidet i de 29 vannområdene som nå har forvaltningsplaner godt, får vi mye bedre beslutninger om tiltak, effekt og kostnader i 2015. Vi vil også få mye bedre planer som skal gjennomføres fra 2016.

Lykke til videre med vannmiljøarbeidet!

20

Foto: Marianne Gjerd

Lykke til videre med vannmiljøarbeidet!